

השמים והארץ ומה שכלול בהם מן הכוכבים והגלגלים הגדולים וכוכבי לכת והכוכבים הקבועים ושלל יחסיאיו כחוט השערה בתקופות ובמזלות, ומשפט התקופות והימים והחדשים והשנים ותוספת הלילות והימים, כל זה בחכמה נפלאה לא תבין אותה הדעת הגשמית והמחשבות השקטות והרעיונות השלמות, וכל סיבובה הוא להנהגת תנועת הארץ הכדורית בקיץ ובחורף ובאביב ובאסף, והמטר והטל בעתם, ותוציא התבואות והפירות והצמחים, וכל זה לצורך האדם וחיוו כדי שיעסוק בעבודת הבורא, ושם השמים כסא כבודו והארץ הדום רגליו כביכול חלילה וחס להגשים, וזה מרומם מכל דמות כמ"ש כה אמר ה' השמים כסאי והארץ הדום רגלי, ואמר אחר זה מה רבו מעשיך ה' כולם בחכמה עשית אח"כ אמר מלאה הארץ קנייך. השלישי אברהם אבינו ע"ה כי הוא חביב לפני ה' והיה הראשון שגילה הייחוד בעולם ועשה ככל מה שצוה התורה קודם נתינתה, וְאמר הבורא עליו כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך ה' לעשות צדקה ומשפט, והבורא בעוצם גדולתו העיד על צדקתו וקרבתו ובחר בו והבטיחו בטובה המרובה ושפע עודף לו ולבניו אחריו וזאת עמו ברית על זה וברכתו כמ"ש ברוך אברהם לאל עליון קונה שמים וארץ. הרביעי ישראל הקדושים והם האומה הנבחרת שבחר בהם הבורא לשרותו ולעבודתו, ועשה להם נסים ונפלאות גלויות עד אין מספר, דבר שלא עשה אותו לשום אומה אחרת בעולם, ונתן להם התורה החביבה אצלו, וכלה המלכים החזקים, והשמיד השליטים העצומים מלפניהם והכניסם אל הארץ הקדושה ארץ זבת חלב ודבש, והפרה והרבה אותם, ותמיד משגיח עליהם בעין חמלתו ולא ישריט שונאיהם עליהם והוא כביכול בעצם גדולתו לוחם מלחמתם, וקרבים ושמים קנינו וקרא אותם עמו כמ"ש עד יעבור עמך ה' עד יעבור עם זו קנית. החמישי ביהמ"ק, אותו המקום הטהור מכלל כל המקומות שבארץ להשכין שמו וכבודו בו ונדב אותו לישראל ונתנו להם כמו שהבטיח לאבותם והוא אמר ומאמרו אמת, ופקודתו מתקיימת, שיתן להם ארץ כנען וצוה להם שיבנו לו מקום להשרות שכינתו ביניהם כמ"ש באותו הפסוק מכון לשבתך פעלת ה'.

ונלמד המאמר הזה מן החכם בן סוקר ע"ה שהיה תמיד עוסק בתורה ובמצוות ומעשים טובים לילה ויום, פעם אחת שמע שיש איש אחד יתום עני ששידך לו אשה ואין ידו משגת לתת לה מוהר ולא הוצאות לצורך החופה, וכבר ארך הזמן עליו הרבה והוא משודך, וכששמע השמועה הזאת לקח החכם בן סוקר עמו כלים ובד ומלבושים ומעות מזומנים. ולקח עמו גם כן ממיני מאכלים ומשקאות והלך מהלך חמשה ימים עד שהגיע למדינת אותו עני ועמד עמו והתחיל בסידור עניניו בכל צרכיו ונתן לו כסף וזהב ומלבושים ומאכלים ומשקאות ועשה אותו העני את החתונה והכניס כלתו והיה להם שמחה וגיל ובנין הבית וטובה וחיי אושר.

ג) כדאמרינן ביומא כ"ה, ב' אמר רב קיים אברהם אבינו כל התורה כולה וכו'. ד) בראשית י"ח י"ט.
ה) סיפור זה מסופר בספר המעשיות ונדפס מחדש בבהמ"ח ו' עמ' קל"ג ומובא גם בסדר הדורות בערך סבר, ושם בערך יתורה הסבר משער כי אולי זה רב יתורה הסבר הנזכר בעירובין ע"ב ב' הוא בן סוקר המסופר בו סיפור זה.